Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA

DRI broj:40116/16-042-1438/9
Podgorica, 30 novembar 2016. godine

IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ALBANSKE ALTERNATIVE ZA 2015. GODINU

(konačni izvještaj)

Podgorica, 2016. godine

S A D R Ž A J

I MIŠLJENJE I PREPORUKE 3

II OPŠTI PODACI 6

1. Pravni osnov 6
2. Osnovni podaci o Partiji 6
3. Finansiranje partije 7
   3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava 8
4. Vrsta revizije 8
5. Predmet revizije 8
6. Cilj revizije 8
7. Metode revizije 9

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE 10

8. Sistem unutarnjih kontrola 10
9. Finansijski plan 10
10. Program rada za 2015.godinu 11
11. Poslovne knjige 11
12. Finansijski izvještaji 12
   12.1 Bilans stanja 12
      12.1.1 Evidentiranje i popis imovine 12
      12.1.2. Potraživanja 12
      12.1.3. Novčana sredstva 13
      12.1.4. Blagajničko poslovanje 13
      12.1.5. Kapital 13
   12.2. Bilans uspjeha 14
      12.2.1. Prihodi 14
         Prihodi iz Budžeta CG - po koalicionim sporazumima 15
         Prihodi iz budžeta lokalne samoprave 15
      12.2.2. Rashodi 15
         12.2.2.1. Troškovi ostalog materijala-troškovi kancelarijskog materijala (konto 512) ... 16
         12.2.2.2. Troškovi goriva i energije (konto 513) 16
         12.2.2.3 Troškovi naknada fizičkim licima (konto 525) 16
         12.2.2.4. Ostali lični rashodi i naknade-troškovi službenih putovanja (konto 529) 17
         12.2.2.5. Troškovi mobilne telefonije (konto 531) 17
         12.2.2.6 Troškovi zakupa poslovnog prostora(konto 533) 17
         12.2.2.7 Troškovi reklame i propagande (konto 535) 17
         12.2.2.8 Troškovi neproizvodnih usluga (konto 550) 18
         11.2.2.9. Troškovi reprezentacije (konto 551) 18
         11.2.2.10. Troškovi platnog prometa (konto 553 18
         12.2.2.11 Ostali troškovi (konto 559) 18

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA 19

I MIŠLJENJE I PREPORUKE

Državna revizorska institucija, na osnovu člana 4 i člana 12 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji, Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja i Odluke Kolegijuma o vršenju revizije broj (br 40116/16-042-1438) izvršila je finansijsku reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja i reviziju pravilnosti Albanske alternative za 2015.godinu. Revizija je izvršena u skladu sa Poslovnikom Državne revizorske institucije i Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti.

Odgovornost rukovodstva subjekta revizije

Rukovodstvo Partije je odgovorno za pripremu i fer prezentovanje Finansijskog izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, kao i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Odgovornost Državne revizorske institucije je da, na osnovu izvršene revizije, izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji Albanske alternative za 2015. godinu, u svim materijalnim aspektima sastavljeni i prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja. Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, odgovornost DRI je izražavanje mišljenja da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije, u svim materijalnim aspektima usklađene sa zakonima, drugim propisima i aktima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju.

Na bazi sprovedene revizije, utvrđenog činjeničnog stanja i Izjašnjenja subjekta revizije (br. 31/2016 od 22.11.2016. godine) na Preliminarni izvještaj DRI (br. 04-05/16), nadležni Kolegijum u sastavu član Senata Nikola N. Kovačević, rukovodilac Kolegijuma i član Senata dr Branislav Radulović, član Kolegijuma, na sjednici održanoj 30.11.2016. godine usvojio je:

KONAČNI IZVJEŠTAJ

o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Albanske alternative za 2015. godinu

MIŠLJENJE

Finansijskom revizijom je utvrđeno da je Godišnji finansijski izvještaj Albanske alternative za 2015. godinu u svim bitno materijalnim aspektima sastavljen i prezentovan na fer i objektivan način u skladu sa važećim okvirom finansijskog izvještavanja, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **pozitivno mišljenje** na Godišnji finansijski izvještaj uz skretanje pažnje

- **da subjekt sve troškove dokumentuje adekvatnom i potpuno dokumentacijom.**

Revizijom pravilnosti utvrđeno je da je subjekt revizije nije sve finansijske i druge radnje uskladio u svim bitno materijalnim aspektima sa zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi za predmetnu reviziju. Neusklađenost se odnosi na nedoslednu primjenu člana 4 Zakona o računovodstvu i reviziji, člana 23 Zakona o radu, člana 46 i 47 Zakona o porezu na dohodak i člana 639 Zakona o obligacionim odnosima, pa u skladu sa tim nadležni Kolegijum izražava **uslovno mišljenje.**

Na izražavanje uslovnog mišljenja uticale su sledeće nepravilnosti i nedostaci:

1. Revizijom je utvrđeno da je Partija shodno odlukama na ime studenskih stipendija, isplatila iznos od 2.230,00€ Navedeni troškovi nijesu dodatno dokumentovani zahtjevima i dokazima o studiranju (potvrdama), takođe nije prezentiran ni dokaz da je Partija zaključivala ugovore sa stipendistima. Shodno navedenom, konstatuje se da su navedeni troškovi pravdani nepotpunom dokumentacijom**.**

- **Subjekt revizije troškove stipendija osim odlukama treba da dodatno dokumentuje (zahtjevima studenata, dokazima o studiranju i ugovorima zaključenim sa stipendistima).**

2. Revizijom je utvrđeno da je Partija na isplaćene naknade fizičkim licima obračunala poreske obaveze ali iste nije platila što nije u skladu sa članom 46. Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Takođe je utvrđeno da Partija nije sačinjavala i dostavljala IOPPD obrasce nadležnom organu, što je bila u obavezi shodno odredbama člana 47 Zakona.

- **Subjekt revizije je shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih dužan da prilikom isplate naknada fizičkim licima uplati poreske obaveze i da shodno članu 47 Zakona podnosi IOPPD obrasce nadležnom poreskom organu.**

3. Uvidom u prezentirane ugovore o djelu (za pružanje knjigovodstvenih usluga i usluga procjene opreme) i odluke nadležnih organa Partije kojima su odobravane isplate (studentskih stipendija, pomoći i sponzorstva isplata naknada fizičkim licima i sl.), konstatovani su pravno formalini nedostaci kod istih (ne sadrže pravni osnov). Takođe je utvrđeno da ugovor o zakupu nije ovjeren od strane nadležnog organa (suda ili notara) kako je to propisano članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Ugovor o zakupu shodno odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima treba da ovjeri nadležni organ, a ugovori o djelu i odluke treba da sadrže pravni osnov.**

4. Revizijom je utvrđeno da subjekt revizije u poslovnim knjigama, ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, kao ni evidenciju potraživanja od koalicionih članica.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu ovjerene i usaglašene dokumentacije, kao i evidenciju potraživanja od koalicionih članica shodno Sporazumu iz 2012 i 2013.godine.**

5. Subjekt revizije troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe je pravdao putnim nalozima ali uz iste nijesu priloženi fiskalni računi za gorivo

- **Preporučujemo subjektu revizije da troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnim nalozima pravda i fiskalnim računima za gorivo.**

Član Senata
Rukovodilac Kolegijuma DRI
Nikola N. Kovačević

II OPŠTI PODACI

1. Pravni osnov

Pravni osnov za vršenje revizije Godišnjeg finansijskog izvještaja Albanske alternative sadržan je u:

- Zakonu o Državnoj revizorskoj instituciji ("Sl. list CG" br. 15/07, 73/10, 40/11 i 31/14);
- Zakonu o finansiranju političkih subjekata (Sl. List CG" br. 52/14),
- Godišnjem planu revizije Državne revizorske institucije, donesenom od strane Senata 22. 12. 2015. godine, (br. 4011-06-1998);
- Odluci Kolegijuma nadležnog za vršenje ove revizije (br 40116/16-042-1438) od 06.09.2016.godine.

Revizija Godišnjeg finansijskog izvještaja Albanske alternative vršiće se u skladu sa:

- Poslovnikom Državne revizorske institucije („Sl. list CG" br. 03/15);
- Uputstvom o metodologiji vršenja finansijske revizije i revizije pravilnosti („Sl. list CG" br. 07/15);
- Smjernicama za kontrolu kvaliteta vršenja revizije;
- Međunarodnim standardima (ISSAI).

2. Osnovni podaci o Partiji

Politička partija "Albanska alternativa – Alternativa shqiptare" (u daljem tekstu: AA) je upisana u Registar Ministarstva pravde rješenjem broj 05/006/08-5927, od 19. 06. 2008. Sjedište partije je u Tuzima.

Partija je osnovana na osnivačkoj skupštini donošenjem: odluke o osnivanju partije, statute, programa i izborom lica ovlašćenog za zastupanje partije.

Partija je stekla svojstvo pravnog lica i počela sa radom danom upisa u Registar političkih partija.

Shodno Sporazumu o predizbornoj koaliciji za parlamentarne izbore koji su održani 14. 10. 2012. godine, Demokratski Savez u Crnoj Gori, Demokratska Partija i Albanska alternativa su nastupile pod nazivom Albanska koalicija.

Koalicionim sporazumom je definisano da će se prvi mandat dijeliti proporcionalno tj 2 godine DP i AA(DP i AA. Prve dvije godine mandata koristiće DP i AA, dok će druge dvije godine koristiti DS u CG.Nakon isteka 2 godine, poslanik koji je koristio mandat daje ostavku kako bi nastavio korišćenje mandata drugi sa izborne liste.

Finansijska sredstva po osnovu mandata dijele se proporcionalno 50% DS u CG i 50% DP i AA.

Organi Albanske alternative su: Skupština, Predsjedništvo, Predsjednik, Potpredsjednici, Mjesni odbori (ogranci). Skupština je najviši statutarni, programski i izborni organ Albanske alternative.

3. Finansiranje partije

Albanska alternativa shodno Statutu sredstva za rad obezbjeđuje izsledećih izvora:

- Budžeta Crne Gore i iz budžeta Opština, shodno Zakonu o finansiranju političkih partija;
- doprinosa poslanika i odbornika koji su imenovani u upravnim odborima i ostalim organima i radnim tijelima a da za članstvo dobijaju nadoknadu;
- doprinosa članova i simpatizera i iz drugih izvora dozvoljenih zakonom.

Koalicionim sporazumom, zaključenim dana 17.09.2012. godine između Demokratskog Saveza u Crnoj Gori (u daljem tekstu: DS u CG), Demokratske Partije i Albanske alternative (u daljem tekstu: DP-AA) definisano je da će se prvi mandat dijeliti proporcionalno tj. 2 godine DP i AA (DP i AA koristiće svoj dio mandata proporcionalno 50:50) i 2 godine DS u CG. Prve dvije godine mandata koristiće DP i AA, dok će druge dvije godine koristiti DS u CG. Mandat se obračunava od dana objavljivanja zvaničnih rezultata izbora. Nakon isteka 2 godine, poslanik koji je koristio mandat daje ostavku kako bi nastavio korišćenje mandata drugi sa izborne liste.

Finansijska sredstva za ostvareni mandat takođe se dijele proporcionalno 50% DS u CG i 50% DP i AA. Međutim, DS u CG pristaje da svoj dio umanji za 10% u korist DP-a i AA, kako bi finansirali svoje koalicione partnere.

Shodno Dopisu AA upućenom DRI od 11.05.2016. godine Albanska Alternativa ima 30% poslaničkog mandata i dva odbornička mandata u GO Tuzi. Iznos sredstava po odborničkom mandatu je 328,68€, a po poslaničkom mandatu 2.565,90€ odnosno 30% od 8.553,00€ na mjesečnom nivou.

Shodno Koalicionom sporazumu od 17.09.2012. godine, AA je u 2015. godine ostvarila prihode po osnovu uplate koalicione članice–Demokratske partije u iznosu od 23.000,00€.

Na osnovu člana 31 stav 5 i člana 32 Poslovnika Skupštine Crne Gore i Odluke Administrativnog odbora Skupštine Crne Gore, Klub poslanika Albanskih partija (Force i Demokratske partije), Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije Crne Gore, sačinili su Sporazum, br.SL-2/2013 od 25.02.2013. godine.

Na osnovu člana 31 stav 5 i člana 32 Poslovnika Skupštine Crne Gore i Odluke Administrativnog odbora Skupštine Crne Gore, Albanskih partija (Force i

Demokratske partije), Hrvatske građanske inicijative i Liberalne partije Crne Gore, sačinili su Sporazum br.SL-2/2013 od 25.02.2013.godine, o formiranju poslaničkog kluba.

3.1. Finansiranje iz budžetskih sredstava

Za redovan rad Partije u 2015. godini iz Budžeta Crne Gore opredijeljena su sredstva u iznosu od 25.990,15€, dok su iz budžeta lokalne samouprave opredijeljena sredstva u iznosu od 7.888,32€.

4. Vrsta revizije

Predmetna revizija ima karakter finansijske revizije i revizije pravilnosti. Finansijska revizija podrazumijeva reviziju Godišnjeg finansijskog izvještaja, dok revizija pravilnosti podrazumijeva usklađenost poslovanja sa zakonskom i drugom regulativom.

5. Predmet revizije

Predmet revizije je Godišnji finansijski izvještaj Albanske alternative za 2015. godinu i usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom.

6. Cilj revizije

Cilj finansijske revizije je izražavanje mišljenja o tome:

1. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima pripremljeni u skladu sa okvirom finansijskog izvještavanja ili
2. Da li su finansijski izvještaji u svim materijalnim aspektima prezentovani na fer i objektivan način u skladu sa datim okvirom.

Cilj revizije pravilnosti je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske i druge radnje subjekta revizije u svim materijalnim aspektima usklađene sa relevantnim zakonskim i drugim propisima koji su identifikovani kao kriterijumi.

- Zakon o finansiranju političkih subjekata („Sl. list CG“ br. 52/14);
- Zakon o računovodstvu i reviziji ("Sl. list RCG" br. 69/05 i "Sl. list CG" br. 80/08 i 32/11);
- Zakon o radu ("Sl. list Crne Gore" br. 49/08…31/14);
- Zakon o obligacionim odnosima ("Sl. list Crne Gore" br. 047/08,004/11)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (“Sl. list CG”, br. 13/ 07…62/13);
- Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica ("Sl. list RCG", br. 65/01, 37/04, 78/06, 86/09, 14/12, 06/13, 62/13 i 60/14);
- Uredba o naknadi troškova državnim službenicima i namještenicima ("Sl. list Crne Gore" br. 57/11, od 30.11.2011. godine);
- Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva i druga pravna lica ("Sl. list CG" br 5/11);
- Pravilnik o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima, imovini i rashodima političke partije ("Sl. list CG" br. 17/12);
- Statut političkog subjekta
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Partije
- Finansijski plan Partije za 2015. godinu;
- Program rada Partije za 2015. godinu;

7. Metode revizije

Revizija je vršena kombinovanjem postupaka dokumentarne i terenske revizije.

U pripremnoj fazi revizije izvršeno je identifikovanje i procjena materijalnog rizika kroz razumijevanje subjekta revizije i njegovog okruženja uključujući i unutrašnje kontrole. Takođe je utvrđena materijalnost u fazi planiranja finansijske revizije za finansijske izvještaje kao cjelinu odnosno procjena do kojeg nivoa se može tolerisati pogrešno prikazivanje podataka u finansijskim izvještajima, a da to ne utiče značajno na njihovu istinitost i objektivnost. Materijalnost je utvrđena u iznosu od **491,12€** (2,00% od ostvarenih rashoda Partije koji iznose 24.556,00€).

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza državni revizor se upoznao sa pravnom regulativom i drugom dokumentacijom, ocijenjeno je funkcionisanje sistema unutrašnjih kontrola radi određivanja revizorskog pristupa. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona te pravila, procedura i drugih internih akata shodno utvrđenim kriterijumima. Na osnovu sprovedenih analitičkih postupaka identifikovana su područja u kojima je eventualno bilo moguće otkriti greške ili nepravilnosti. Planirani segmenti su revidirani u cjelosti.

III UTVRĐENO ČINJENIČNO STANJE

8. Sistem unutarnjih kontrola

Partija je shodno članu 38 Zakona o finansiranju političkih partija Statutom utvrdila način vršenja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja kao i obavezu donošenja Finansijskog plana.

Članom 22 Statuta Partije je utvrđena obaveza Predsjedništva da usvoji Finansijski plan i Završni račun, dok je članom 28 precizirano da Generalni sekretar Partije pripremi i dostavi Predsjedništvu na usvajanje Finansijski plan i Završni račun. Statutom (član 23) je predviđeno da, Predsjednik Partije potpisuje finansijsku dokumentaciju i akte Predsjedništva, a članom 34 istog je definisano da sredstvima AA raspolaže Predsjedništvo.

Partija je donijela sledeća opšta i posebna akta: Statut, Plan prihoda i rashoda za 2015.godinu, Program rada za 2015.godinu, Odluku o utvrđivanju limita za troškove goriva, telefona i reprezentacije na mjesečnom nivou za 2015. godinu, Odluku o oslobađanju članova Partije plaćanja članarine, Odluku o isplati studentskih stipendija za 2015.godinu, pojedinačne odluke Predsjedništva Partije o isplati pomoći fizičkim licima i sponzorstva nevladinim organizacijama i dr.

Uvidom u ugovore o djelu (za pružanje knjigovodstvenih usluga i usluga procjene opreme) i odluke nadležnih organa Partije kojima su odobravane isplate (studentskih stipendija, pomoći i sponzorstva isplata naknada fizičkim licima i sl.), konstatovani su pravno formalini nedostaci kod istih (ne sadrže pravni osnov). Takođe je utvrđeno da ugovori o djelu ne sadrže broj djelovodnog protokola i da ugovor o zakupu nije ovjeren od strane nadležnog suda ili notara kako je to propisano članom 639 Zakona o obligacionim odnosima.

- **Ugovor o zakupu treba da bude ovjeren od nadležnog organa shodno odredbama člana 639 Zakona o obligacionim odnosima, a ugovori o djelu i odluke koje donose nadležni organi Partije treba da sadrže pravni osnov**.

9. Finansijski plan

Planom prihoda i rashoda za 2015.godinu Partija je planirala ukupne prihode na nivou godine u iznosu od 34.000,00€ i rashode u iznosu od 28.400,00€.

Shodno prezentiranim podacima u Finansijskom planu za 2015. godinu, planirana iz sljedećih izvora budžeta lokalne samouprave-Glavnog grada u iznosu od 8.000,00€, od članice koalicije za finansiranje Poslaničkog kluba-Hrvatska građanska inicijativa u iznosu od 3.000,00€ i Demokratske partije u iznosu od 23.000,00€.

Rashodi su planirani za sljedeće troškove: materijala u iznosu od 2.000,00€, goriva i energije u iznosu od 1.500,00€, naknade i ostale lične rashode u iznosu od 10.000,00€, troškove mobilne telefonije u iznosu od 600,00€, troškove zakupnine u iznosu od 2.600,00€, troškove reklame i propagande u iznosu od 2.000,00€, troškove ostalih usluga u iznosu od 1.500,00€, troškove reprezentacije u iznosu od 1.000,00€, troškove platnog prometa u iznosu od 200,00€ i ostale nematerijalne troškove u iznosu od 7,000,00€

10. Program rada za 2015.godinu

Programom su između ostalih utvrđene sljedeće aktivnosti

- Održavanje kako redovnih sjednica Skupštine, tako i sastanaka Glavnog odbora i ostalih tijela Partije, sve u cilju aktivnog sprovođenja politike i vrijednosti koje zastupa Albanska Alternativa;
- širenje političke stranke na druge izborne jedinice (Plav i Gusinje), radi pripremanja pretpostavki za sudjelovanje na parlamentarnim izborima;
- Materijalna podrška socijalne sfere (donacije, stipendije, sponzorstva);
- Usvajanje Finansijskog plana za 2015. godinu;
- organizovanje i sprovođenje raznih akcija i tribina, promovisanje javnosti i sudjelovanje građana u političkom i društvenom životu lokalne i šire zajednice Partije;
- Nastavak saradnje, razmjena informacija i interakcija s organizacijama civilnog društva.

11. Poslovne knjige

Partija je shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih partija dužna da vodi računovodstvene evidencije o prihodima i rashodima po porijeklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa propisima Ministarstva.

Shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji, Partija ima svojstvo pravnog lica i dužna je da poslovne knjige vodi po sistemu dvojnog knjigovodstva. Poslovne knjige su: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne evidencije. Računovodstvena evidencija mora biti zasnovana na vjerodostojnoj računovodstvenoj dokumentaciji.

Knjigovodstvene poslove za potrebe Partije u 2015. godini obavljalo je fizičko lice. Shodno Izjavi odgovornog lica br.02/2016 od 11.05.2016. godine. Računovodstvene evidencije su obezbjeđivane na obračunskoj osnovi, izuzev prihoda koji su evidentirani na gotovinskoj osnovi.

Partija je u 2015. godini obezbijedila vođenje Glavne knjige i pomoćnih evidencija, osim evidencije potraživanja (od lokalnih samouprava i od koalicionih članica).

12. Finansijski izvještaji

Shodno članu 37 Zakona o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja, Partija je dužna da Godišnji finansijski izvještaj dostavi Državnoj revizorskoj instituciji najkasnije do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Shodno Pravilniku o obrascu Godišnjeg izvještaja o prihodima imovini i rashodima političke partije ("Sl. List CG" br. 17/12) Partija je Godišnji finansijski izvještaj dostavlja DRI na sledećim obrascima i to:

- Bilans uspjeha - na obrascu BU;
- Bilans stanja - na Obrascu BS;
- Iskaz o novčanim tokovima – obrazac INT
- Iskaz o promjenama na kapitalu – na obrascu IPK;
- Statistički Aneks.

Partija je Državnoj revizorskoj instituciji dostavila Godišnji finansijski izvještaj na propisanim obrascima i u zakonom predviđenom roku.

12.1 Bilans stanja

Prema prezentiranim podacima u Bilansu stanja iskazana je vrijednost imovine (aktiva) i vrijednost izvora finansiranja sredstava (pasiva) u iznosu od po 13.315,00€. U aktivi je iskazana imovina koju čine: stalna imovina u iznosu od 450,00€, obrtna imovina (gotovina i gotovinski ekvivalenti) u iznosu od 12.865,00€. U pasivi je iskazan kapital u iznosu od 10.764,00€ i kratkoročne obaveze u iznosu od 2.551,00€.

12.1.1 Evidentiranje i popis imovine

Odlukom Predsjedništva Partije (br.18/2015 od 10.12.2015.godine) imenovana je Komisija za popis sa zadatkom da izvrši popis stalne i obrtne imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2015. godine

Komisija je nakon izvršenog popisa sačinila Izvještaj o popisu, koji je usvojen Odlukom Predsjedništva Partije (br.01/2016 od 15.01.2016).

Revizijom je utvrđeno da je Partija u 2015.godini u poslovnim knjigama obezbjeđivala evidenciju stalne imovine (osnovnih sredstava). Partija je ugovorom o djelu angažovala ovlašćenog procjenjivača koji je izvršio procjenu imovine (kompjuterske opreme i kancelarijskog namještaja) dana 25.12. 2015. godine i sačinio Izvještaj o procjeni. Shodno izvršenoj procjeni imovina je evidentirana u Glavnoj knjizi u iznosu od 450,00€.

12.1.2. Potraživanja

Revizijom je utvrđeno da Partija u poslovnim knjigama, ne obezbjeđuje evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava, kao ni evidenciju potraživanja od koalicionih članica.

- **Subjekt revizije treba da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju potraživanja od lokalnih samouprava na osnovu ovjerene i**

usaglašene dokumentacije kao i evidenciju potraživanja od koalicionih članica shodno Sporazumu iz 2012 i 2013.godine.

12.1.3. Novčana sredstva

Partija je poslovanje obavljala preko žiro računa otvorenog kod Hipotekarne banke i NLB Banke. Stanje sredstava evidentirano u Glavnoj knjizi na dan 01.01.2015. godine iznosilo je 991,89€, a na dan 31.12.2015. godine 12.865,49€, Stanje depozita na računima evidentirano u poslovnim knjigama Partije odgovara stanju iskazanom u izvještajima o kretanju sredstava na žiro-računima poslovnih banka (bančini izvodi) na pomenute datume.

12.1.4. Blagajničko poslovanje

Revizijom je utvrđeno da Partija u 2015. godini obezbjeđivala evidenciju blagajničkih transakcija kroz pomoćnu knjigu (dnevnik blagajne). Uvidom u bančine izvode utvrđeno je da je Partija za potrebe blagajne podigla sa žiro računa sredstva u iznosu od 400,00€ koja su isplaćena iz blagajne u istom iznosu, tako da gotovine na kraju godine nije bilo.

Gotovinski plaćeni troškovi odnose se na troškove službenih putovanja u inostranstvo po putnim nalozima u iznosu od 299,98€ i troškove sponzorstva u iznosu od 100,00€.

Troškovi službenih putovanja odnose se na troškove ino dnevnice u iznosu od 76,00€. i troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 223,98€ Navedeni troškovi su dokumentovani putnim nalozima i Odlukom Predsjedništva Partije (br.20/2015 od 30.12.2015.godine) i isti su obračunati i isplaćeni u skladu sa važećom Uredbom, ali uz putne naloge za troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe nijesu priloženi fiskalni računi.

- **Preporučujemo subjektu revizije da troškove upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe, osim putnim nalozima pravda i fiskalnim računima za gorivo.**

12.1.5. Kapital

Kapital partije u Bilansu stanja i Glavnoj knjizi na dan 31.12.2015.godine iskazan je u iznosu od 10.764,00€ i isti čine revalorizacione rezerve (po osnovu procjene) u iznosu od 450,00€ i neraspoređena dobit u iznosu od 10.314,00€.

Predsjedništvo Partije na sjednici održanoj dana 28.12.2015.godine je donijelo Odluku br.22/2015 od 28.12.2015. godine da se na teret kapitala koji je iskazan po osnovu uloga koalicione članice u iznosu od 53.000,00€ (stanje na 31.12.2014) pokrije gubitak ranijih godina u iznosu od 52.897,31€. Shodno predmetnoj Odluci, izvršeno je odgovarajuće knjiženje u Glavnoj knjizi subjekta revizije, tako da kapital Partije na dan 31.12.2015 godine je iskazan u iznosu od 10.764,00€.

12.1.6 Obaveze

Kratkoročne obaveze evidentirane u poslovnim knjigama u iznosu od 2.550,88€, odnose se na: obaveze prema dobavljačima u iznosu od 714,07€, obaveze prema fizičkim licima po osnovu zakupa i pruženih usluga u iznosu od 900,00€ i poreske obaveze na isplaćene naknade u iznosu od 936,81€,

Obaveze prema dobavljačima iskazane su po osnovu knjigovodstvenih usluga ovlašćene agencije (za 2014.godini) u iznosu od 714,00€, obaveze prema fizičkim licima iskazane su po osnovu ugovora za usluge procjene imovine, za zakup poslovnog prostora i knjigovodstvene usluge (za 2015.godinu) u iznosu od 900,00€. Obaveze u iznosu od 936,81€, odnose se na poreske obaveze na isplaćene naknade fizičkim licima.

12.2. Bilans uspjeha

Shodno prezentiranim podacima u Bilansu uspjeha, ukupno ostvareni prihodi Partije u 2015. godini iskazani su u iznosu od 33.878,00€, rashodi u iznosu od 24.556,00€ i finansijski rezultat (višak prihoda nad rashodima) u iznosu od 9.322,00€.

12.2.1. Prihodi

Partija je u 2014.godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 29.325,00€. Ostvareni prihodi odnose se na prihode iz budžeta CG (po koalicionom sporazumu) u iznosu od 21.261,26€, prihode iz budžeta lokalnih samouprava-budžeta Glavnog grad u iznosu 6.830,46€ i ostale prihode u iznosu od 1.233,85€.

Partija je Finansijskim planom za 2014. godinu planirala ukupne prihode u iznosu od 26.200,00€, a iste je ostvarila u iznosu od 29.325,57€ što je 11,83% vise od planiranih.

Partija je Statutom utvrdila obavezu plaćanja članarine, međutim, revizijom je konstatovano da, subjekat revizije nije donio Odluku o visini članarine za 2014. godinu, a na što su ga obavezivale odredbe člana 8 stav 3 tada važećeg Zakona o finansiranju političkih partija, a po ovom osnovu Parija u 2014. godini nije ostvarila prihode.

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled ostvarenih prihoda 2014. i 2015. godini.

R/B	Vrsta prihoda	Iznos 2014.godina	% učešća	Iznos 2015.godina	% učešća
1	Prihodi iz budžeta Crne Gore-po koalicionim sporazumima	21.261,26	72,50%	25.990,15	76,71%
2	Prihodi iz budžeta lokalnih samouprava-Glavni grad	6.830,46	23,29%	7.888,32	23,28%
3	Finansijski prihodi	0,33	0,00%	0,39	0,00%
4	Ostali prihodi	1.233,52	4,21%	-	-
	UKUPNO	**29.325,57**	**100,00%**	**33.878,86**	**100,00%**

Shodno prezentiranom podacima konstatuje se da su prihodi u ukupnom iznosu ostvareni iz budžeta Crne Gore i budžeta lokalnih samouprava.

Prihodi iz Budžeta CG - po koalicionim sporazumima

Subjekat revizije je u poslovnim knjigama iskazao prihode iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 25.990,15€, po osnovu uplate koalicione članice (Demokratske partije) u iznosu od 23.000,00€, shodno Koalicionom sporazumu od 17.09.2012. godine i uplate sredstava od strane Hrvatske građanske inicijative na ime finansiranja Poslaničkog kluba u iznosu od 2.990,15€, po osnovu Sporazuma, br.SL-2/2013 od 25.02.2013. godine.

Prihodi iz budžeta lokalne samoprave

Partija je po osnovu osvojenih odborničkih mandata **(**dva odbornička mandata) u Gradskoj opštini Tuzi, ostvarila prihode iz budžeta Glavnog grada u iznosu od 7.888,32€. Mjesečno je tokom 2015.godine uplaćivan iznos od 657,36€.

12.2.2. Rashodi

Partija je u poslovnim knjigama u 2015.godini iskazala rashode u iznosu od 24.556,12€ i isti se odnose na: troškove kancelarijskog materijala u iznosu od 120,30€, troškove goriva i energije u iznosu od 1.353,61€, troškove naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora u iznosu od 9.713,12€, ostale lične rashode i naknade-troškove službenih putovanja u iznosu od 299,98€, troškove transportnih usluga u iznosu od 566,91€, troškove zakupnina u iznosu od 2.585,58€, troškove reklame i propaganda u iznosu od 1.832,60€, troškove neproizvodnih usluga u iznosu od 1.478,11€, troškove reprezentacije u iznosu od 876,26€, troškove platnog prometa u iznosu od 153,05€ i ostale nematerijalne troškove (troškovi dnevne štampe, donacija i sponzorstva i troškovi stipendija) u iznosu od 5.576,60€.

U narednoj tabeli dat je uporedni pregled ostvarenih rashoda u 2014. i 2015. Godini.

Redni broj	vrsta troška	iznos 2014 .godna	%učešća	iznos 2015.godina	%učešća
1	troškovi kancelarijskog materijala i el. energije	3.607,61	12,70%	120,30	0,49%
2	Troškovi goriva	3.050,00	10,74%	1.353,61	5,52%
3	Troskovi naknada	9.197,00	32,38%	9.713,12	39,58%
4	Troškovi prevoza	0,00	0,00%	299,98	1,22%
5	Troškovi telefona	0,00	0,00%	566,91	2,31%
6	Troškovi stipendija I donacija	6.535,00	23,01%	0,00	0,00%
7	Troškovi zakupa poslovnog prostora	2.400,00	8,45%	2.585,58	10,54%
8	troškovi reklame, propagande i sajmova	171,40	0,60%	1.832,60	7,47%
9	troškovi usluga	600,00	2,11%	1.478,11	6,02%
10	troškovi reprezentacije	2.008,07	7,07%	876,26	3,57%
11	drugi nematerijalni troškovi(platni promet)	0,00	0,00%	138,43	0,56%
12	ostali troškovi	835,78	2,94%	5.576,60	22,72%
UKUPNO:		**28.404,86**	100,00%	**24.541,50**	100,00%

Shodno tabelarnom pregledu, najveće učešće u ukupnim troškovima imaju troškovi naknada (39,55%), ostali nematerijalni troškovi (22,71%), troškovi zakupnine (10,53%), troškovi reklame i propagande (7,46%), troškovi usluga (6,02%), troškovi goriva i energije (5,51%) i dr.

Od ukupno evidentiranih troškova u Glavnoj knjizi Partije iznos od 21.605,26€ plaćen je preko žiro računa, a iznos od 399,98€ plaćen je gotovinski, iznos od 21.605,26€ realizovan je preko žiro računa Partije, dok preostali iznos od 2.550,88€ nije izmiren.

12.2.2.1. Troškovi ostalog materijala-troškovi kancelarijskog materijala (konto 512)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 120,30€ odnose se na troškove nabavke kancelarijskog materijala. Navedeni troškovi su dokumentovani fakturama dobavljača i plaćeni preko žiro računa Partije.

12.2.2.2. Troškovi goriva i energije (konto 513)

Troškovi u iznosu od 1.353,61€ odnose se na: troškove električne energije u iznosu od 176,61€ i troškove goriva u iznosu od 1.177,00€, Troškovi električne energije su plaćeni preko računa Partije, po ispostavljenim fakturama dobavljača.

Troškovi iskazani u iznosu od 1.177,00€ odnose se na troškove goriva za vozilo Predsjednika Partije koje se koristi u službene svrhe, shodno Odluci Predsjedništva Parije (br.02/2014 od 22.12.2014.godine/) Isplata navedenih troškova vršena je preko žiro računa shodno ispostavljenim fakturama dobavljača i fiskalnim računima, a saglasno Odluci Predsjedništva

12.2.2.3 Troškovi naknada fizičkim licima (konto 525)

Troškovi iskazani u iznosu od 9.713,12€ odnose se na isplaćene naknade Predsjedniku Partije u iznosu od 6.000,00€, licu angažovanom za rad u Poslaničkom klubu u iznosu od 3.016,00€ i troškove obračunatih poreskim obavezama na isplaćene naknade u iznosu od 697,12€
Shodno Odluci Predsjedništva Partije, (br.01/2009) Predsjedniku Partije isplaćena je naknada na ime obavljanja partijskih aktivnosti u mjesečnom iznosu od 500,00€, odnosno u ukupnom iznosu na godišnjem nivou 6.000,00€.

Shodno Odluci Predsjedništva Partije br.01/2015 od 10.01.2015 isplaćena je naknada licu angažovanom za rad u Poslaničkom klubu u neto iznosu od 3.016,00€ (mjesečno od 242,00€-271,00€. Subjekt revizije je uz Izjašnjenje dostavio ugovore o radu zaključene sa predsjednikom Partije za obavljanje partijskih aktivnosti i sa izvršiocem za obavljanje poslova u Poslaničkom klubu. Uvidom u dostavljene ugovore utvrđeni su formalno pravni nedostaci (isti ne sadrže sve elemente shodno članu 23 Zakona o radu).

Na isplaćene naknade su obračunate poreske obaveze ali iste nijesu plaćene što nije u skladu sa članom 46. Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica. Takođe je utvrđeno da Partija nije sačinjavala i dostavljala IOPPD obrasce nadležnom organu, što je bila u obavezi shodno odredbama člana 47 Zakona.

- **Subjekt revizije prilikom isplate naknada fizičkim licima treba da obračuna i uplati poreske obaveza shodno članu 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica i da sačinjava i podnosi IOPPD obrasce nadležnom poreskom organu.**

12.2.2.4. Ostali lični rashodi i naknade-troškovi službenih putovanja (konto 529)

Troškovi iskazani u iznosu od 299,98€ odnose se na naknade troškova dnevnica na službenom putu u inostranstvu u iznosu od 76 € i naknade troškova upotrebe sopstvenog vozila u službene svrhe u iznosu od 223,98€ Navedeni troškovi su plaćeni gotovinski i dokumentovani putnim nalozima.

12.2.2.5. Troškovi mobilne telefonije (konto 531)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama Partije u iznosu od 566,91€ odnose se na troškove mobilne telefonije u iznosu od 524,91€ i troškove internet usluga u iznosu od 42,00€. Navedeni troškovi su plaćeni preko računa i isti su dokumentovani fakturama operatera.
Partija je Odlukom Predsjedništva, br.03/2014 od 22.12.2014.godine utvrdila limite za potrošnju mobilnih telefona u iznosu od 50,00€ na mjesečnom iznosu.

12.2.2.6 Troškovi zakupa poslovnog prostora(konto 533)

Troškovi iskazani u iznosu od 2.400,00€ odnose se na troškove zakupa stambenog-poslovnog prostora u Tuzima površine 50m^2, mjesečna zakupnina iznosi 200,00€.

Isplata troškova zakupnine poslovnog prostora vršena je preko žiro računa, shodno Ugovoru sa fizičkim licem koji je zaključen na neodređeno vrijeme dana 01.01.2011. godine na neodređeno vrijeme Na ime neto zakupnine iskazani su troškovi u iznosu od 2.200,00€ dok je iznos od 200,00€ iskazan po osnovu obračunatih poreskih obaveza na naknade za zakup koje nije plaćene u 2015.godini.

12.2.2.7 Troškovi reklame i propagande (konto 535)

Troškovi iskazani su u poslovnim knjigama u iznosu od 1.832,60€ odnose se na troškove reklame i propaganda. Navedeni troškovi su plaćeni preko žiro računa shodno fakturi dobavljača iz decembra 2014. godine. Troškovi su iskazani po osnovu izmirivanja obaveza po osnovu troškova izbornih kampanja.

12.2.2.8 Troškovi neproizvodnih usluga (konto 550)

Troškovi iskazani u iznosu od 1.478,11€ odnose se na troškove računovodstvenih usluga (za 2014 I 2015.godinu) u iznosu od 1.360,39€ i troškove usluga-procjene imovine u iznosu od 107,72€. Navedeni troškovi nijesu plaćeni u 2015.godini.

11.2.2.9. Troškovi reprezentacije (konto 551)

Troškovi iskazani u iznosu od 876,26€ odnose se na troškove ugostiteljskih usluga u iznosu od 835,70€ i nabavku potrošne robe u maloprodaji za reprezentativne svrhe u iznosu od 40,56€. Revizijom je utvrđeno da su navedeni troškovi plaćeni preko žiro računa po ispostavljenim fakturama dobavljača, Odlukom Predsjedništva Parije, br.03/2014 od 22.12.2014. godine utvrđen je limit za troškove reprezentacije.

11.2.2.10. Troškovi platnog prometa (konto 553)

Troškovi iskazani u iznosu od 153,05€, odnose se na troškove bančine provizije.

12.2.2.11 Ostali troškovi (konto 559)

Troškovi iskazani u poslovnim knjigama u iznosu od 5.576,60€ odnose se na troškove dnevne štampe u iznosu od 401,60€, troškove donacija i sponzorstva u iznosu od 2.210,00€ i troškove stipendija u iznosu od 2.965,00€. Navedeni troškovi su u plaćeni preko žiro računa**,** izuzev iznosa od 100,00€, koji je plaćen gotovinski.

Troškovi u iznosu od 401,60€ odnose se na troškove dnevne štampe i isti su plaćeni preko računa Partije, shodno ispostavljenim fakturama dobavljača.

Partija je shodno odlukama Predsjedništva Partije (br.04/2015 od 27.05.2015 i br.13/2015 od 10.09.2015) na ime troškova stipendija za 32 studenta isplatila sredstva u ukupnom iznosu od 2.965,00€. Stipendije su isplaćene preko žiro računa u iznosu od 35,00€ do 750,00€ na tekuće račune stipendista (za 29 studenata isplaćeno je po 35,00€,za dva po 750,00€ i jednom studentu 450,00€).

Za dio isplaćenih stipendija u iznosu od 2.230,00€ nijesu prezentirani pojedinačni zahtjevi za dodjelu stipendija, kao ni dokazi o studiranju lica kojima su odobrene stipendije. Shodno navedenom, konstatuje se da su troškovi stipendija u navedenom iznosu pravdani nepotpunom dokumentacijom.

- **Subjekt revizije troškove stipendija osim odlukama treba da dodatno dokumentuje (zahtjevima studenata, dokazima o studiranju i ugovorima zaključenim sa stipendistima).**

Troškovi iskazani u iznosu od 2.210,00€ odnose se na troškove pomoći fizičkim licima i troškove sponzorstva nevladinim organizacijama i kulturno-umjetničkim društvima. Isplaćene pomoći i sponzorstva su se kretale u rasponu od 50,00€ do 500,00€. Navedeni troškovi su pravdani zahtjevima koji u pojedinim slučajevima nijesu bili potpisani od strane lica kojima je dodijeljena pomoć i pojedinačnim odlukama Predsjedništva Partije.

IV REALIZACIJA PREPORUKA IZ PRETHODNIH GODINA

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu utvrđene su određene nepravilnosti i date su preporuke za otklanjanje istih i to :

- **Da prilikom isplate naknada fizičkim licima obračuna, obustavi i isplati poreske obaveze shodno odredbama člana 46 Zakona o porezu na dohodak fizičkih lica,**
- **Da sve troškove pravda odgovarajućom i potpunom dokumentacijom.**
- **Da Godišnji finansijski izvještaj sačinjava shodno važećem Pravilniku i da isti dostavlja DRI na propisanim obrascima.**
- **Da vrši Godišnji popis imovine i obaveza shodno Pravilniku o načinu I rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kao i da u poslovnim knjigama obezbijedi evidenciju stalne imovine i potraživanja od lokalnih samouprava**
- **da, unutrašnjim aktom utvrdi limite za e troškove (goriva, telefona, reprezentacije i sl.).**

Revizijom Godišnjeg finansijskog izvještaja za 2015. godinu utvrđeno je da je subjekt revizije **realizovao** preporuke (br.3,4 i 5), **djelimično** realizovao preporuku (br.1) i **nije** realizovao preporuku (broj 2).

Izvještaj pripremila:
Slavka Tomić, načelnik u Sektoru

Član Senata
Rukovodilac Kolegijuma DRI
Nikola N. Kovačević